

Dosar nr. 1a-1702/14  
Judecător: Plămădeală Ghenadie

***DECIZIE***  
***în numele Legii***

**10 noiembrie 2015**

mun. Chișinău

Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău

Având în componența sa:

|                                   |                                 |
|-----------------------------------|---------------------------------|
| Președintele ședinței, judecător: | Rotarciuc Dina                  |
| Judecători:                       | Ouș Ludmila și Babenco Borislav |
| Grefier:                          | Lungu Maricica                  |
| Cu participarea:                  |                                 |
| Procurorului:                     | Bolduratu Vasile                |
| Avocatului:                       | Pleşca Valeriu                  |
| Reprezentantul părții vătămate:   | Marian Gheorghe                 |

A examinat în ședință publică apelul declarat de procurorul în Procuratura sec. Buiucani mun. Chișinău, Cernalev Veaceslav, de partea vătămată și civilă SRL „Maxi Gheorgh” și de partea vătămată Marian Gheorghe împotriva sentinței Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 20.12.2012 în cauza penală de învinuire a lui:

**Okolișan Pavel Pavel**, născut la 19.01.1957, originar din Republica Serbia, domiciliat în Austria, or. Wienerneustadt, str. Nittnergasse 13/5, studii superioare, supus militar, căsătorit, persoane la întreținere un copil minor - Okolișan Florentina a.n. 1997, pensionar, anterior necondamnat, serb, cetățean al Austriei, reținut la 17.01.2011, la 23.08.2011 modificat la arest la domiciliu pînă la data de 23.01.2012,

în săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod Penal al Republicii Moldova.

**Termenul de examinare a cauzei:**  
***Prima instanță: 14.02.2011-20.12.2012***

***Instanța de apel: 31.01.2013-18.12.2013***

***Instanța de recurs: 20.05.2014-15.07.2014***

***Instanța de apel: 25.08.2014-10.11.2015***

Procedura de citare a fost legal executată.

Asupra apelului declarat de procurorul în Procuratura sec. Buiucani mun. Chișinău, Cernalev Veaceslav, de partea vătămată și civilă SRL „Maxi Gheorgh” și de partea vătămată Marian Gheorghe împotriva sentinței Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 20.12.2012, în baza materialelor din dosar și argumentelor invocate în ședința de judecată, Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău –

### ***C O N S T A T Ă :***

**1.** Prin sentința Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 20.12.2012 Okolișan Pavel Pavel a fost achitat de sub învinuirea în baza art. 190 alin. (5) Cod Penal pe motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii incriminate, cu reabilitarea deplină a acestuia.

Măsura preventivă în privința lui Okolișan Pavel - de a se prezenta la ședințele de judecată la data și ora fixată – a fost revocată.

**2.** Pentru a se pronunța prin sentință, instanța de fond a constatat că prin rechizitoriu Okolișan Pavel a fost învinuit că la 05.09.2003, având scopul însușirii ilicite a bunurilor altei persoane, prin înșelăciune și abuz de încredere, activând în funcția de reprezentant al întreprinderii cu Capital Străin „CLAS-S” SRL, cu sediul în mun. Chișinău, str. I.Creangă 22/1, prin înțelegere prealabilă cu directorul aceleiași întreprinderi, cet. Hronislav Zubovic, au încheiat cu SRL „Maxi-Gheorg”, în persoana cet. Gheorghe Marian, cu sediul în mun. Chișinău, str. Mesager 9, contractul de vânzare-cumpărare cu nr.102, prin care SRL „Maxi- Gheorg” s-a obligat să livreze către „CLAS-S” SRL o cantitate de 988 tone de grâu contra sumei de bani în mărime de 4200 lei/tona, cu termenul de achitare până la 30.09.2003.

În vederea realizării acțiunilor sale criminale, în perioada de 11-13 noiembrie 2003, SRL „CLAS-S”, în persoana lui Pavel Okolișan, a procurat grâu de la SRL „Maxi-Gheorg”, iar grâul primit în cantitate de 214,421 tone, în sumă totală de 900.568,20 lei, a fost încărcat de la elivatorul din Bulboaca și transportat la moara din s. Ciocîlteni, r-1 Orhei. Continuându-și acțiunile criminale, pentru a inspira credibilitate, a achitat SRL „Maxi-Gheorg”, în numerar doar suma de 100.000 lei,

promițând achitarea sumei restante pe parcursul lunii noiembrie 2003, însă, eschivându-se cu rea voință de la achitarea sumei restante, a dispărut cu grâu primit într-o direcție necunoscută. Astfel, a cauzat părții vătămate, SRL „Maxi-Gheorg”, un prejudiciu material în proporții deosebit de mari, în sumă totală de 800.568,20 lei.

*Acestă faptă a fost încadrată juridic de către acuzatorul de stat în baza art. 190 alin. (5) Cod penal, după semnele calificative “escrocherie – adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune sau abuz de încredere în proporții deosebit de mari”.*

Instanța de fond a stabilit că contrar prevederilor și normelor procesuale legale, procurorul în ordonanța sa de punere sub învinuire a lui Okolișan Pavel n-a concretizat învinuirea adusă și anume nu este indicat concret locul, luna când a fost începută și când a fost consumată infracțiunea, în persoana căruia și în temeiul căror împuterniciri, cui i-a fost cauzat prejudiciul.

Contractul nr. 102, care n-a fost prezentat în original în ședința de judecată pînă la moment, însă a fost confirmat de părți că a fost încheiat un astfel de contract la data de 05.11.2003 și executat parțial. Termenul de achitare a fost fixat pînă la data de 30.11.2003, pe cînd în rechizitoriu este indicată data de 05.09.2003 și 30.09.2003.

Prima instanță a statuat că prin probele administrate în ședința de judecată acuzatorul de stat n-a dovedit vinovăția inculpatului Okolișan Pavel în fapta incriminată și a constatat că în acțiunile inculpatului nu se conțin elementele infracțiunii de escrocherie, motiv pentru care a dispus achitarea inculpatului Okolișan Pavel de sub învinuirea înaintată.

**3. Împotriva sentinței Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 20.12.2012 a înaintat apel procurorul în Procuratura sec. Buiucani mun. Chișinău, Cernalev Veaceslav,** solicitînd casarea hotărîrii atacate, prin care inculpatul Okolișan Pavel a fost achitat, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Okolișan Pavel să fie declarat vinovat de săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod Penal, și în baza sancțiunii acestui articol să-i fie aplicată pedeapsa de 14 ani închisoare cu privarea de dreptul de a exercita activități economice în cadrul societăților comerciale pe un termen de 5 ani, cu executarea pedepsei închisorii în penitenciar de tip închis, cu includerea în durata executării pedepsei a termenului în care inculpatul s-a aflat în stare de arest pe această cauză penală de la 17.01.2011 pînă la 23.01.2012.

În motivarea apelului, s-a indicat că concluzia primei instanțe este greșită, deoarece în ședința de judecată a fost pe deplin confirmată învinuirea înaintată. Astfel, cu toate că în ședința de judecată inculpatul Okolișan Pavel nu și-a recunoscut vina în comiterea infracțiunii incriminate, vinovăția lui a fost complet dovedită prin următoarele probe acumulate și examinate, după cum urmează:

reprezentantul părții vătămate SRL "Maxi-Gheorg", Marian Gheorghe, declarațiile martorilor Ivanova A, Prisac M, Carimova O, Andronic V, Vîrcolici E, care au comunicat instanței că inculpatul Okolișan Pavel împreună cu Zubovic Hronislav au dus tratative, au încheiat contractul de vânzare-cumpărare și au primit grîul de la SRL „Maxi-Gheorgh”. Acest grîu l-a transportat la moara din Ciocîlteni.

Acuzatorul de stat consideră că la pronunțarea sentinței nu au fost luate în considerație probele care demonstrează incontestabil vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate, instanța de fond a interpretat greșit probatoriul în favoarea inculpatului.

Este de părerea că instanța de fond a luat în mod eronat ca bază la adoptarea sentinței declarațiile inculpatului Okolișan Pavel, care a comunicat că a semnat contractul de vânzare - cumpărare a grîului în baza unei procuri eliberate de prietenul său Zubovic H., iar la primirea și transportarea mărfii nu a avut nici o atribuție. Declarațiile inculpatului, care evident este cointerestat în adoptarea unei hotărîri în favoarea sa instanța nu le-a pus la îndoială și nu le-a apreciat critic, așa cum a solicitat procurorul, cu toate că această versiune a inculpatului a fost combătută prin declarațiile părții vătămate și a martorilor.

Totodată, apelantul a indicat că prima instanță a considerat neîntemeiate argumentele acuzatorului și a apreciat critic declarațiile părții vătămate Marian Gheorghe, care au fost administrate în conformitate cu legislația procesual penală în vigoare, au fost date atît în cadrul urmăririi penale, cît și în ședința de judecată, fiind consecutive, consecvente și uniforme, și care a declarat că a fost înșelat de inculpat. Aceasta rezultă din faptul că grîul de semințe eliberat inculpatului Okolișan Pavel la prețul unui kg. de 4,20 lei a fost transportat la o moară din care a fost făcută făină, ceea ce din punct de vedere economic nu este rentabil, deoarece făina este mai ieftină ca grîul de semințe. De aici rezultă și intenția inițială a inculpatului Okolișan Pavel de a nu achita grîul primit de la SRL „Maxi-Gheorg”.

De asemenea, s-a indicat că instanța de fond la adoptarea sentinței nu a luat în considerație nici faptul că Okolișan Pavel a fost învinuit de săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal în coparticipare cu Zubovic Hronislav, în privința căruia urmărirea penală a fost disjunsă în procedură separată și la moment fiind efectuate investigații în vederea găsirii lui.

Din probele administrate și examinate în ședința de judecată rezultă cu certitudine că inculpatul Okolișan Pavel a realizat latura obiectivă a infracțiunii incriminate, și a știut despre intențiile lui Zubovici Hronislav, acționînd împreună cu el și avînd o intenție unică - de a dobîndi ilicit bunurile altei persoane, în cazul dat grîul de la SRL „Maxi-Gheorg”, fără a achita costul acestuia. Aceasta reiese și din faptul că din grîul de semințe primit au făcut făină costul căreia este mai mic. De atunci atît Zubovici Hronislav, cît și Okolișan Pavel s-au eschivat de la organul

de urmărire penală, ultimul fiind extrădat Republicii Moldova pentru a fi tras la răspundere penală.

Astfel, acuzarea consideră că în urma analizei și aprecierii probelor acumulate în cadrul urmăririi penale și examinate în ședința de judecată, s-a stabilit pe deplin că acțiunile inculpatului Okolișan Pavel întrunesc elementele infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod Penal și anume - escrocheria, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere, săvârșită în proporții deosebit de mari.

**3.1. Împotriva sentinței Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 20.12.2012 a înaintat apel Marian Gheorghe, partea vătămată și partea civilă SRL "Maxi Gheorgh".**

Apelanții au solicitat casarea sentinței pronunțate în instanța de fond și pronunțarea unei hotărâri de condamnarea a inculpatului, cu admiterea integrală a acțiunii civile; încasarea din contul inculpatului Okolișan Pavel în favoarea părții vătămate a prejudiciului material efectiv cauzat de către ultimul în sumă de 800 568.20 lei, încasarea din contul inculpatului în favoarea părții vătămate a dobânzilor de întârziere calculate în condițiile art. 619 CC RM pe perioada de întârziere în sumă 1 285 657.57 lei; încasarea din contul inculpatului în favoarea părții vătămate a penalităților calculate în condițiile pct. 3.1 al contractului de vânzare-cumpărare Nr. 102 din 06 noiembrie 2003 în sumă de 720 511.28 lei, încasarea din contul învinuitului a prejudiciului moral în sumă de 200 000 lei în beneficiul administratorului SRL „Maxi Gheorgh”.

În motivarea apelului, s-a indicat că Okolișan Pavel a recunoscut faptul semnării din numele ÎCS „Class-S” SRL a Contractului Nr. 102 din 5.11.2003 și a celor facturi de expediție prezentate instanței în original, ceea ce înseamnă că ultimul era participant al tranzacției.

De asemenea, faptul că ÎCS „Class-S” SRL a fost utilizată de către Okolișan Pavel drept instrument consumarea escrocheriei săvârșite de către acesta, rezultă din informația eliberată de către IFS care se confirmă că la data de 31.03.2004, adică peste 5 luni după săvârșirea infracțiunii ÎCS „Class- SRL este declarată ca întreprindere fantomă, ceea ce înseamnă că scopul special al infracțiunii rezultă din primirea bunurilor cu condiția îndeplinirii unui angajament, unde, inculpatul, încă la momentul intrării în stăpânire asupra grâului, urmărea scopul sustragerii fără a-și onora angajamentul asumat.

Totodată, s-a accentuat că la momentul ridicării grâului administrația SRL “Maxi Gheorg” a interzis predarea acestuia firmei inculpatului, deoarece ultimul nu și-a onorat obligațiunea de plată, în urma căreia Okolișan Pavel a adus la sediul întreprinderii suma de 100 000 lei, fapt pe care inculpatul îl confirmă personal, însă explică că banii au fost achitați cu titlu de preț pentru un contract de achiziție a fasolelor. Astfel, urmează de menționat că atât în corespondența întreprinderii, cât și

pe parcursul urmăririi penale și cercetării judecătorești, un astfel de contract privind achiziția fasolelor nu s-a adevărit, deoarece așa contract nu există, precum nici nu este anexat la materialele cauzei.

Apelanții consideră că concluziile instanței de fond sunt contrare prevederilor Codului de procedură penală, care sunt axate pe erori tehnice de tipar a OUP care eronat a indicat în învinuire data întocmirii contractului și adresele juridice ale părților contractante, ceea ce nu scutește făptuitorul de răspundere, erorile nominalizate puteau fi corectate prin prisma art. 248-251 CPP sau din oficiu.

S-a invocat că actele juridice la care a făcut trimitere instanța de fond nu pot fi calificate drept probe, deoarece acestea în general se referă la altfel de circumstanțe decât cele în virtutea cărora a fost intentat dosarul penal în învinuirea inculpatului Okolișan Pavel. Totodată, apelanții sunt de opinie că predispunerea inculpatului Okolișan Pavel pentru comiterea infracțiunilor în scop de cupiditate se demonstrează și prin faptul că anterior acesta a mai fost condamnat pentru comiterea unor infracțiuni de sustragere și economice, cum ar fi furtul, evaziunea fiscală, înșelăciunea, falsul privind identitatea și uzul de fals.

Prin **decizia Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 18 decembrie 2013** (f.d. 252 vol. IX) au fost respinse, ca nefondate apelurile declarate de procurorul în Procuratura sec. Buiucani mun. Chișinău, Cernalev Veaceslav și partea vătămată Marian Gheorghe.

Prin **decizia Curții Supreme de Justiție din 25.09.2014** (f.d. 4, vol. X) s-a admis recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Devder Djulieta, s-a casat total decizia Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 18 decembrie 2013, în cauza penală în privința lui Okolișan Pavel Pavel și s-a dispus rejudecarea cauzei în ordine de apel în aceeași instanță, în alt complet de judecată.

**4. În ședința Curții de Apel procurorul Bolduratu Vasile** a solicitat admiterea apelului declarat de procurorul în Procuratura sec. Buiucani mun. Chișinău, Cernalev Veaceslav și de reprezentantul părții vătămate și părții civile SRL „Maxi Gheorgh” împotriva sentinței Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 20.12.2012.

Consideră că poziția instanței de fond contravine probelor administrate de către acuzare, iar aprecierea probelor a fost efectuată cu derogare de la prevederile art. 101 Cod de procedură penală, accentul principal fiind pus de declarațiile și versiunea inculpatului, care vine în derogare de la totalitatea probelor cercetate, instanța de fond și-a întemeiat soluția doar pe probele prezentate de apărare, fără a aprecia probele în ansamblu.

Acuzatorul de stat consideră că vinovăția lui Okolișan Pavel Pavel este dovedită prin următoarele probe: declarațiile reprezentantului părții vătămate Marin Gheorghe (f.d. 113 voi. I, f.d. 148, f.d. 241 - 243 vol. 9), conform cărora

Okolișan Pavel Pavel nu a achitat prețul grâului procurat, s-a prezentat ca o persoană de încredere și în cazul în care nu achita suma de 100 00 lei, nu era să fie eliberat tot grâul contractat; declarațiile martorului Vîrcolici Efim (f.d. 123 - 124, f.d. 141 - 142 voi. 1, f.d. 97 - 101 vol. 3), care a relatat că a avut înțelegerea cu persoana pe nume "Pavel" de a procura grâu, persoană care s-a prezentat ca administratorul grâului și care a dirijat încărcarea mașinilor și transportarea grâului în cantitate de 200 tone. Ulterior, fiind reziliată înțelegerea „Pavel” a ridicat griul și l-a transportat în direcție necunoscută; declarațiile martorului Andronic Vera (f.d. 169 vol. I, f.d. 133 - 134 vol. 9), care activînd în funcția de maistru contaragiu la elibatorul SRL Anengrain Group" a eliberat firmei SRL „Clas-S" 20 tone semințe de grâu; declarațiile martorului Ivanov Aculina (f.d. 135 - 136 vol. I, f.d. 102 - 109 vol. 3), care a menționat că Okolișan Pavel Pavel s-a prezentat ca adjunctul lui Zubovici Hronislav, a declarat că are dreptul a semna din numele firmei și a semnat contractul; declarațiile martorului Carimova O.(f.d. 161 vol. 1, f.d. 32 vol. 4), care a confirmat că inculpatul a adus 100 000 lei pentru achitarea grâului.

Totodată, martorul a menționat că inculpatul Okolișan Pavel Pavel a asigurat că se va achita restul sumei în perioadă foarte scurtă (o săptămînă), însă nu și-a onorat obligațiile și la contactarea telefonică ulterioară dînsul a dispărut. Consideră că vinovăția inculpatului se confirmă și prin declarațiile martorului Atamaniuc Serghei depuse la urmărirea penală (f.d. 133 - 134 vol. 1) care a confirmat că inculpatul Okolișan Pavel Pavel a promis că se v-a achita timp de 5 - 7 zile de la încheierea contractului, personal a indicat termenul de achitare; declarațiile martorului Terteia E. (f. d. 49, f. d. 87 vol. 1, f. d. 139-140 vol. 9), care a activat la moara ÎI „Vîrcolici” și a menționat că a primit 200 tone de grâu transportate de camioanele firmei „Avicola".

Procurorul consideră că analizînd probele expuse, faptul recepționării a celor 200 tone de grâu de către Okolișan Pavel Pavel este în totalitate dovedit, fapt care nici nu poate fi pus la îndoială, deoarece contrapunînd declarațiile tuturor acestor persoane, se constată că ele se confirmă reciproc și corespund adevărului. Consideră că instanța de fond a omis din vedere faptul că inculpatul Okolișan Pavel Pavel a acționat de comun acord cu Zubovici Hronislav, avînd o intenție unică de a dobîndi ilicit bunurile altei persoane și că inculpatul Okolișan Pavel Pavel, acționînd de comun acord cu Zubovici Hronislav au procurat griu de semințe cu costul unui kg. de 4 lei 20 bani, din care au făcut făină, prețul căreia este mai mic, ceea ce din punct de vedere economic este nerentabil, cu luarea în considerație și a cheltuielilor de transportare, fapt din care reiese intenția inculpatului de a nu achita griul procurat și obține venitul scontat. De asemenea, urmează de atras atenția la faptul că inculpatul Okolișan Pavel Pavel nu a prezentat, nici nu a solicitat, acumularea sau prezentarea cărorva acte ce ar dovedi existența vreunui contract cu firma „Semincon" de procurare a fasolelor.

Procurorul a menționat că urmează a fi luat în considerație comportamentul inculpatului Okolișan Pavel Pavel după însușirea grîului procurat, deoarece a fost stabilit că dînsul, intrînd în posesia bunurilor sustrase, a dispărut și nici nu a avut intenția a achita grîul procurat. Cu atît mai mult, se constată intenția inculpatului Okolișan Pavel Pavel în situația în care dînsul nici la momentul de față nu a achitat prejudiciului cauzat părții vătămate, iar de bunurile în posesia cărora a intrat s-a folosit după bunul său plac, obținînd venitul corespunzător.

Astfel, acuzatorul de stat a solicitat casarea sentinței Judecătoriei Buiucani din 20.12.2012, rejudecarea cauzei penală și pronunțarea unei noi hotărîri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care să fie recunoscut vinovat Okolișan Pavel Pavel de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 al. (5) Cod penal și să fie condamnat la 14 ani închisoare, cu privire pe 5 ani de dreptul a exercita activități economice în cadrul societăților comerciale, fiind dispusă executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

**4.1.** *Reprezentantul părții vătămate și părții civile SRL „Maxi Gheorgh”, Marian Gheorghe*, a solicitat admiterea apelurilor declarate de procurorul în Procuratura sec. Buiucani mun. Chișinău, Cernalev Veaceslav și de reprezentantul părții vătămate și părții civile SRL „Maxi Gheorgh” împotriva sentinței Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 20.12.2012, cu condamnarea inculpatului Okolișan Pavel în baza art. 190 al. (5) Cod penal și admiterea integrală a acțiunii civile.

Consideră că vinovăția lui Okolișan Pavel a fost demonstrată pe deplin, iar instanța de fond a ajuns la concluzia eronată despre necesitatea achitării inculpatului.

**4.2.** Fiind legal citat, în *ședința Curții de Apel inculpatul Okolișan Pavel nu s-a prezentat*. În urma investigațiilor efectuate, s-a constatat că inculpatul Okolișan Pavel este domiciliat în Austria, or. Wiener Neustadt, str. Nittnergasse, nr. 13/5. În baza Convenției europene de asistență judiciară în materie penală, a fost dispusă comisia rogatorie pentru a înmîna inculpatului Okolișan Pavel Pavel, născut la 19 ianuarie 1957, originar din Republica Serbia și domiciliat în Austria, or. Wiener Neustadt, str. Nittnergasse, nr. 13/5, citația pentru ședința de judecată (f. d. 42-45, vol. X).

La data de 03.03.2015 în Curtea de Apel Chișinău de la autoritățile austriece a parvenit dovada de înmînare a actelor de procedură judiciare lui Okolișan Pavel, conform căreia se constată că lui Okolișan Pavel i-a fost înmînată citația pentru prezentarea în ședință de judecată, cu semnătura agentului de procedură și ștampila instituției de justiție care a îndeplinit asistența juridică (f.d. 120 vol. X). Necătînd la aceasta, inculpatul Okolișan Pavel nu s-a prezentat și nu a anunțat motivele absenței sale, motiv pentru care Colegiul Penal, pentru a nu tergiversa examinarea procesului penal, a dispus examinarea cauzei în lipsa inculpatului.



*Avocatul Pleșca Valeriu a solicitat în interesele inculpatului Okolișan Pavel respingerea apelurilor declarate de procurorul în Procuratura sec. Buiucani mun. Chișinău, Cernalev Veaceslav și de reprezentantul părții vătămate și părții civile SRL „Maxi Gheorgh” împotriva sentinței Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 20.12.2012. A indicat că instanța de fond a constatat corect nevinovăția lui Okolișan Pavel în cele incriminate, și a ajuns la soluția corectă despre necesitatea achitării acestuia, pe motiv că în acțiunile inculpatului nu se conțin elementele infracțiunii de escrocherie.*

5. Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău, audiind participanții la proces, cercetând suplimentar probele, verificând prin citirea în ședința instanței de apel a probelor administrate în instanța de fond, apreciindu-le din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar în ansamblu din punct de vedere al corocorării lor, examinând legalitatea și temeinicia sentinței atacate prin prisma motivelor de apel formulate, consideră necesar de a respinge ca nefondat apelul declarat de partea vătămată Marian Gheorghe împotriva sentinței Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 20.12.2012, de a admite apelurile declarate de procurorul în Procuratura sec. Buiucani mun. Chișinău, Cernalev Veaceslav și de reprezentantul părții vătămate și părții civile SRL „Maxi Gheorgh” împotriva sentinței Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 20.12.2012, de a casa sentința și a pronunța o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care îl recunoaște vinovat Okolișan Pavel Pavel în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod Penal al Republicii Moldova și în baza acestei legi îi numește pedeapsa în formă de 9 (nouă) ani închisoare cu privarea de dreptul de a ocupa și de a exercita activități legate de gestionarea mijloacelor bănești pe un termen de 5 (cinci) ani, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip închis, cu încasarea din contul lui Okolișan Pavel Pavel în beneficiul SRL „Maxi Gheorgh” cu titlu de prejudiciu material suma de 800 568 (opt sute mii cinci sute șaiszeci și opt) lei 20 bani, va admite în principiu pretențiile înaintate de SRL „Maxi Gheorgh” privind încasarea dobânzilor de întârziere și penalităților de întârziere, urmînd ca asupra cuantmului să hotărască instanța civilă și va respinge pretenția privind încasarea de la Okolișan Pavel Pavel în beneficiul lui Marian Gheorghe a prejudiciului moral ca fiind neîntemeiată din următoarele considerente.

**5.1. În conformitate cu art. 400 alin. (1) Cod procedură penală, sentințele pot fi atacate cu apel în vederea unei noi judecări în fapt și în drept a cauzei, cu excepția sentințelor pronunțate de către instanțele judecătorești privind infracțiunile pentru a căror săvîrșire legea prevede exclusiv pedeapsă nonprivativă de libertate.**

Conform art. 414 Cod de procedură penală, (1) **Instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărîrii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel.** (2) Instanța de apel verifică declarațiile și probele materiale examinate de prima instanță prin citirea lor în ședința de judecată, cu consemnarea în procesul-verbal.

Potrivit art. 415 alin. (1), pct. 1), lit. c) Cod de procedură penală, (1) **Instanța de apel, judecând cauza în ordine de apel, adoptă una din următoarele decizii: 1) respinge apelul, menținînd hotărîrea atacată, dacă: c) apelul este nefondat.**

Potrivit art. 415 alin. (2) Cod de procedură penală, (1) **Instanța de apel, judecând cauza în ordine de apel, adoptă una din următoarele decizii: 1) admite apelul, casînd sentința parțial sau total, inclusiv din oficiu, în baza art. 409 alin. (2), și pronunță o nouă hotărîre, potrivit modului stabilit, pentru prima instanță.**

**5.2.** Situația de fapt reținută de instanța de fond nu corespunde probelor din dosar, care au fost apreciate incorect, instanța de fond ajungînd eronat la concluzia că în ședința de judecată nu s-a dovedit vina lui Okolișan Pavel în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal. Colegiul Penal ajunge la ferma convingere că prima instanță a constatat greșit că în acțiunile lui Okolișan Pavel lipsesc elementele infracțiunii și că inculpatul urmează a fi achitat.

Colegiul Penal consideră că prima instanță a încălcat prevederile art. 101 al. 1, 384, al. 3, 385 al. 1, pct. 1-4, 394 al. 1 pct. 1, 2, 4, 5 ale Codului de procedură penală RM, conform cărora sentința instanței de judecată trebuie să fie legală, întemeiată și motivată. La adoptarea sentinței, instanța de judecată soluționează chestiunile dacă a avut loc fapta de săvîrșirea căreia este învinuit inculpatul, dacă această faptă a fost săvîrșită de inculpat, dacă fapta întrunește elementele infracțiunii și de care anume lege penală este prevăzută ea, dacă inculpatul este vinovat de săvîrșirea acestei infracțiuni. Fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor. Partea descriptivă a sentinței de condamnare trebuie să cuprindă descrierea faptei criminale, considerată ca fiind dovedită, indicîndu-se locul, timpul, modul săvîrșirii ei, forma și gradul de vinovăție, motivele și consecințele infracțiunii, probele pe care se întemeiază concluziile instanței de judecată și motivele pentru care instanța a respins alte probe, în cazul cînd o parte a acuzației este considerată neîntemeiată - temeiurile pentru aceasta, motivele pentru modificarea învinuirii dacă la judecată s-a efectuat așa ceva.

**În ședința instanței de fond inculpatul Okolișan Pavel** nu a recunoscut vina în cele incriminate, explicînd că într-adevăr l-a cunoscut pe Atamanciuc Serghei prin intermediul lui Donici. Cu referire la semnarea contractului între SRL “Maxi-Gheorg” și SRL “Clas- S” confirmă că Zubovici Hronislav, fost prieten de a lui, în luna noiembrie 2003 și nicidecum în luna septembrie 2003, dîndu-i ștampila firmei și procura în limba română, care el nu o cunoștea, l-a rugat să încheie contractul, spunîndu-i că condițiile au fost deja discutate, dar trebuia numai să semneze, ceea ce a și făcut în biroul din str. I. Creangă a SRL “Maxi-Gheorg”. Contractul era deja întocmit în limba rusă. Mai mult atribuție la executarea contractului, expedierea, prelucrarea grîului dînsul n-a avut și nici n-a semnat alte documente, posibil și cele 3 facturi.

Confirmă că într-adevăr a achitat suma de 100 000 lei pentru fasole, dar nu pentru grîu contabilului SRL “Maxi-Gheorg”, care a aflat că este soția lui Atamanciuc Serghei. Pe contract era indicat numele, prenumele și patronimicul lui și atunci și-a dat seama că dînșii au luat datele din contractul precedent încheiat cu fasolele pe firma lui “Semincon”.

Confirmă că i s-a eliberat bon de plată de 100 000 lei pentru fasole, pe care nu le-a mai văzut, și nici banii. Dînșii au considerat că banii achitați pentru fasole la data de 02.09.2003 sunt pentru grîu-contractul încheiat la data de 05.11.2003. Se consideră nevinovat în fapta incriminată, mai mult ca atît, la data de 11.11.2003 nici nu s-a aflat în țară.

*Colegiul Penal, verificînd legalitatea și temeinicia sentinței atacate, pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar și probelor cercetate, prezentate instanței de apel, precum și verificarea probelor examinate de prima instanță prin citirea lor în ședința instanței de apel, cercetate suplimentar în ședința de judecată în apel: reprezentantul părții vătămate, Marian Gheorghe, martorul Vîrcolici Efim, consideră că vinovăția inculpatului în săvîrșirea infracțiunii incriminate se dovedește conform probatoriului invocat de partea acuzării în procesul de judecată.*

Colegiul Penal consideră că vinovăția inculpatului Okolișan Pavel în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal al Republicii Moldova a fost demonstrată pe deplin prin ansamblul de probe pertinente și concludente, utile și veridice prezentate de către acuzarea de stat și anume prin :

- **declarațiile reprezentantului părții vătămate Marian Gheorghe**, date în instanța de apel, care a comunicat că susține declarațiile date în instanța de fond. Contractul nr. 102 a fost încheiat cu Okolișan Pavel în luna octombrie 2013. În baza acestui contract s-au eliberat 214 tone grîu de semințe și după cîteva zile i-a adus 100 000 lei cash, s-a eliberat și factură. A semnat, dar nu a luat factura cu el.

Grîul l-a vîndut la preţul de 4,20 lei kg Suma de 100 000 a fost o parte din suma totală de 900 000 lei ce urma a fi achitată. Aceste contracte au fost încheiate pe str. I. Creangă 21, unde era sediul firmei “Max-Gheorg”. Grîul a fost eliberat de la elivatorul din Anenii Noi, s. Bulboaca. SRL “Class S” arenda o încăpere pe strada Mesager. Adresa juridică a firmei sale era Columna 21. Din cîte îşi aminteşte, teremenul achitării a fost stipulate în contract. Era elibeart bon în mod obligatoriu, conform legii. Pînă la acel moment nu îl cunoştea pe Okolişan Pavel, nu încheiase cu el contracte sau alte careva tranzacţii. A făcut cunoştinţă cu el prin intermediul lui Atamaniuc Serghei. Suma de bani a adus-o înainte de a i se elibera grîul, după ce a prezentat procură pentru a primi grîul. Dacă nu prezenta procură, nu i se elibera grîul. Vîzînd că nu vine să achite, au început să-l caute, el nu răspundea la telefon, s-au adresat la organelle de drept. Grîul l-a găsit la moara din Ciocîlteni, r-ul Orhei. Sunt facturi de la maşini, care au transportat grîul. Consideră că Okolişan Pavel a vîndut grîul la un preţ mai mic, a luat banii şi a plecat cu tot cu bani. Semnătura lui a dispărut de pe factură. Marfa a fost livrată pe 11-12 facturi, pentru fiecare camion a fost eliberată factură separată de către contabilă-şef. Nu a fost prezent cînd Okolişan Pavel a semnat facturile. La acel moment erau scutiţi de plata TVA. A livrat marfa pe facturi de la foaia dosarului 17, vol. 8. Conform registrului, marfa a fost ridicată la 11-13 noiembrie. Conform acestor facturi, a fost eliberat grîu de seminţe, soi Krasnodar, întărit la frontieră şi de institute, realizarea a calculat-o la preţul de 4,20 lei.

Grîul eliberat era de 2 soiuri- Deia şi Krasnodar, realizat la acelaşi preţ. Nu a fost prezent cînd Okolişan Pavel şi-a manifestat dorinţa de a încheia contractual. Nu a fost prezent cînd a fost încărcat grîul de la Bulboaca. La moară nu a fost prezent la încărcare şi descărcare. Pe Zubovici Hronislav nu l-a văzut niciodată. Okolişan Pavel este de naţionalitate român. Contractele originale se păstrează la Orhei, la poliţie, nu i-au fost întoares. La momentul cînd Okolişan Pavel semna contractele, era însoţit de două persoane. Atamaniuc Sergiu era partener de afaceri cu Okolişan Pavel şi avea dreptul să semneze actele. Contabilitatea a comunicat că Okolişan Pavel a semnat contractul. Nu i-a eliberat nici odată fasole inculpatului, suma de 100 000 a fost achitată pentru grîu, iar SRL “Max-Gheorg” niciodată nu a lucrat cu fasole.

***În şedinţa instanţei de fond*** reprezentantul părţii vătămate, Marian Gheorghe, a relatat că pe inculpatul Okolişan Pavel l-a văzut o singură dată în luna noiembrie 2003 în sediul din str. I. Creangă 22, of. 1, mun. Chişinău. Conform HG în lunile iulie-august 2003 s-a importat din Rusia, regiunea Crasnodar grîu fără TVA pentru agricultură în cantitate de 1400 tone. În luna octombrie - noiembrie 2003 inculpatul a venit la el la oficiu unde a încheiat un contract cu adjunctul - d-1 Atamanciuc Sergiu şi Okolişan Pavel care avea procură din partea SRL “Clas-S” şi dispunea de toate împuternicirile privind cumpărarea a 980 tone de grîu de către SRL “Clas-

S” în persoana lui Zubovici Hronislav și a inculpatului, care avea împuterniciri, semnând contractul și aplicând ștampila. În total a fost luat grâu de la elivatorul de la Bulboaca în baza facturilor eliberate și procurii în cantitate de 214 tone (4200 lei tona), achitînd contabilei doar suma de 100 000 lei cash. Restanța rămasă de 800.568,20 lei urma să o achite prin transfer în termen de pînă la 20.09.2003 și prelungită pînă la 30.11.2003.

Pe parcurs comunicau telefonic, dar peste o lună a dispărut inculpatul și atunci, făcînd investigații a constatat că pe str. Mesager nu există nici o firmă. La notar s-au depistat copiile pașapoartelor false, iar ulterior OUP a stabilit că grîul procurat pentru semință a fost transportat la Orhei, la moara din s. Ciocîlteni, unde a fost făcută făină;

- **declarațiile martorului Vîrcolici Efîm date în instanța de apel**, care a relatat că susține declarațiile date în instanța de fond și instanța de apel. Pe inculpatul Okolișan Pavel, l-a văzut o singură dată într-o zi de iarnă, cînd s-au întîlnit la Chișinău, în zona circului și au convenit ca el să-i vîndă grâu în cantitate de 60 tone, la prețul de circa 2 lei kg. A cumpărat grâu de la inculpat din satul Bulboaca, de la elivator, și l-a dus la Ciocîlteni. Din cauză că Okolișan Pavel a majorat prețul la grâu, Okolișan Pavel a luat grîul înapoi, dat fiind faptul că a majorat prețul și ei nu erau de acord cu prețul majorat deoarece s-au înțeles să cumpere grîul la prețul de 2 lei kg.. Martorul nu l-a întrebat de unde are grâu. Okolișan Pavel a comunicat doar că are grîul și îl vinde, i-a spus că are firmă proprie. Primul preț fixat era mai mic decît cel de pe piață, însă ulterior a mărit prețul. Nu ține minte dacă cineva i l-a recomandat. Nu a achitat prețul grîului pe piață. A înțeles doar că Okolișan Pavel dispune de marfă și o vinde. Cînd a mers la levator, Okolișan Pavel era acolo și îl aștepta. Persoana de la elivator i-a eliberat marfa, a fost personal la elivator, nu s-a înțeles cu cei de la elivator să primească marfa, inculpatul s-a înțeles cu ei. Nu poate comunica de ce pe facturi nu este familia lui Okolișan Pavel, deși el a luat marfa. Nu a verificat actele mărfii, nu a semnat nici un act de primire a mărfii la elivator. Știe că Okolișan Pavel nu este de naționalitate moldovean, dar el vorbea româna. Grîul cumpărat se păstra în buncher. Pentru serviciile prestate nu a achitat nimeni. Martorul a suportat cheltuielile de transport.

Cu titlu de concretizare, martorul a menționat că Okolișan Pavel a luat grîul înapoi. Grîul nu l-a pus la evidență la ei la moară.

**În ședința instanței de fond martorul Vîrcolici Efîm** a confirmat că el și fratele său sunt coproprietarii morii din s. Ciocîlteni, r-ul Orhei. În toamna anului 2004 a fost telefonat de o persoană și i s-a propus grâu pentru făină la prețul de 2 lei kg. S-a întîlnit la Chișinău cu 3 persoane, una dintre care este Okolișan Pavel. Atunci a fost prima dată cînd l-a văzut pe inculpat, în ședința de judecată l-a văzut a doua oară. În așa fel a transportat în 2 zile: grîul alimentar de la elivatorul din s.

Bulboaca de la SRL "Clas-S". Ulterior, au venit și au spus că grâul este de semințe și prețul este mai mare, necăzînd de acord (grâul a fost restituit aceluiași persoane). La încărcarea, transportarea, descărcarea lui grâului dînsul nu a participat și careva documente n-au fost întocmite;

- prin **declarațiile martorului Atamanciuc Serghei, date în cadrul urmăririi penale**, verificate în ședința de judecată deoarece martorul a fost imposibil de a fi audiat deoarece a decedat, care a comunicat că activează în calitate de director comercial al SRL „Maxi-Gheorg” din anul 1999. La începutul lunii noiembrie 2003, la firma lor s-a adresat cunoscutul lor cu numele Donici Ivan Mihail, care anterior căuta să cumpere o bună parte din semințele de grâu și că ei nu lucrează la direct, ci prin intermediul Ministerului Agriculturii și poate să confirme posibilitatea achitării și că sunt toate actele necesare. Altă dată Donici Ivan a venit deja cu un bărbat care s-a prezentat ca Okolișan Pavel, care a arătat împuternicirile (procura), certificatul de înregistrare a SRL „Clas-S". Okolișan Pavel s-a prezentat ca locțiitorul directorului acestei firme, cu dreptul de a semna, avînd la sine ștampila, împreună cu Okolișan Pavel mai era încă un bărbat, care era chipurile lucrător al acestei firme, dar nu ține minte cum s-a prezentat persoana aceea. În calitate de director al SRL "Clas-S", potrivit actelor, era Zubovic Hronislav, dar el nu venea la firma lor, de fapt nu știe cine era acea persoană care îi însoțea pe Donici Ivan și Okolișan Pavel. Dat fiind faptul că se termina timpul și erau probleme cu realizarea grâului, ei au hotărît să încheie un contract cu firma "Clas-S" privind vînzarea-cumpărarea semințelor de grâu în cantitate de 988,540 tone, la prețul de 4200 lei o tonă, la sumă totală de 4151868 lei. *Okolișan Pavel le-a promis că va achita în termen de 5-7 zile, iar pe contract personal a scris termenul de achitare maxim pînă la 30 noiembrie 2003.* Grâul se afla în elevator în satul Bulboaca. *La 11 noiembrie 2003, Okolișan Pavel a primit din elevator 3 mașini cu grâu, dar nu le-a achitat, motiv din care el a interzis să mai fie furnizat grîul.* *La 12 noiembrie 2003, Okolișan P. a adus contabilului principal, Ivanova Aculina, 100.000 lei, de aceea ei iarași au permis furnizarea grîului, totodată și din motiv că a adus cu sine 5 mașini și le-a spus că deja a achitat pentru ele și în ziua următoare o să achite.* *La 13 noiembrie 2003, a luat de la ei încă 3 mașini cu grâu și le-a promis că în aceeași zi se va achita, dar nu a venit să se achite, de aceea ei a încetat furnizarea grîului. Dar el a reușit să primească de la ei 214,421 tone de grâu în valoare totală de 900568,20 lei. El le-a achitat doar suma de 100.000 lei, dar restul de 800568, 20 lei nu a achitat.* În ziua următoare a început să-l telefoneze pe Okolișan Pavel la domiciliu, însă le-a răspuns o femeie, care le-a explicat că Okolișan Pavel se află în deplasare și se va întoarce peste o săptămână. Ei continuau să-l telefoneze la domiciliu, dar Okolișan Pavel nu apărea. Ulterior, nici acea femeie nu mai răspundea la sunete. Atunci ei au început să-l telefoneze pe Donici Ivan și l-au invitat la ei. Donici Ivan a venit și a promis că va hotărî

întrebarea, că-l va găsi pe Okolișan și pe Zubovic, chipurile Zubovic e în Bălți, iar Okolișan Pavel se află în România, în Cluj. Donici Ivan le-a spus că are cunoștințe în poliție. Prin intermediul ultimului îl va găsi pe Okolișan Pavel, dar toate au fost fără rezultat. De aceea, ei se-a adresat la poliție. Semnalmentele lui Okolișan Pavel: statură medie - aproximativ 1,60 m, corpolență medie, de aproximativ 45-50 ani, față lunguiată, culoarea deschisă a pielii feței, cum era părul nu ține minte, deoarece avea pus ceva pe cap, dar ce nu ține minte, era îmbrăcat în inepmeabil de culoare deschisă. Semnalmentele lui Donici Ivan de statură înaltă - aproximativ 1,80 m, corpolență plină, de aproximativ 50 ani, culoarea părului la fel avea o căciulă pe cap, îmbrăcat în scurtă, culoarea n-o ține minte. Semnalmentele celei de-a 3 persoană care era împreună cu ei: statura un pic mai înaltă decât la Okolișan Pavel, corpolență plină, altceva nu ține minte și nu știe dacă-l va recunoaște.

În ședința Curții de Apel acuzatorul de stat a fost în imposibilitate de a asigura prezența martorului Atamaniuc Serghei, deoarece martorul a decedat, procurorul prezentând certificat pentru confirmarea acestui fapt.

***Vina inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate se dovedește și prin următoarele probe scrise:***

- prin **cererea directorului SRL "Maxi-Gheorg", Marian Gheorghe, pe numele șefului DIE din 15.03.2004**, prin care solicită să fie luate măsuri cu persoanele Donici Ivan și Okolișan Pavel, care la 06.11.2003 prin înșelăciune au primit 140 tone grâu, Okolișan Pavel achitând numai suma de 100 000 lei, restul banilor în sumă de 800568, 20 lei nu a achitat, iar ulterior au dispărut (f.d. 3, vol. I);

- prin **contractul nr. 102 din 05.11.2003 încheiat între SRL "Maxi-Gheorg" în persoana lui Atamanciuc Serghei și SRL "Clas-S" în persoana lui Okolișan Pavel**, prin care se confirmă cu certitudine faptul că contractul este semnat de către Okolișan Pavel ca reprezentant al SRL "Clas-S" și că conform contractului s-au înțeles la vânzarea-cumpărarea a 98854 tone de grâu la prețul de 4200 lei tona și nu fasole după cum afirmă inculpatul (f.d.8, vol. I);

- prin **registrul facturilor de primire a grului de SRL "Clas-S"** în număr de 11 rute în cantitate de 214 421 kg. de grâu (f.d.9, vol. I, f.d. 16, V.VIII) care confirmă cu certitudine că Okolișan Pavel în numele SRL "Clas-S" a primit de la SRL "Maxi-Gheorg" grâu în cantitate de 214 421 kg.;

- prin **facturile de expediție seria CP nr. 812713 din 05.11.2003** care este semnată de Okolișan Pavel și confirmă cu certitudine că a primit grâul, factura de expediție seria CP nr. 812714 din 05.11.2003 care este semnată de Okolișan Pavel și confirmă cu certitudine că a primit grâul; factura de expediție seria CP nr. 812715 din 05.11.2003 care este semnată de Okolișan Pavel și confirmă cu certitudine că a primit grâul, factura de expediție seria CP nr. 812756 din 11.11.2003 care este semnată de Zubovic Hronislav și confirmă cu certitudine că

a primit grâul, factura de expediție seria CP nr. 812757 din 11.11.2003 care este semnată de Zubovic Stanislav și confirmă cu certitudine că a primit grâul, factura de expediție seria CP nr. 812758 din 11.11.2003 care este semnată de Zubovic Hronislav și confirmă cu certitudine că a primit grâul, factura de expediție seria CP nr. 812763 din 12.11.2003 care este semnată de Zubovic Hronislav și confirmă cu certitudine că a primit grâul, factura de expediție seria CP nr. 812759 din 12.11.2003 care este semnată de Zubovic Hronislav și confirmă cu certitudine că a primit grâul, factura de expediție seria CP nr. 812760 din 12.11.2003 care este semnată de Zubovic Hronislav și confirmă cu certitudine că a primit grâul, factura de expediție seria CP nr. 812762 din 12.11.2003 care este semnată de Zubovic Hronislav și confirmă cu certitudine că a primit grâul; factura de expediție seria CP nr. 812761 din 12.11.2003 care este semnată de Zubovic Hronislav și confirmă cu certitudine că a primit grâul, factura de expediție seria CP nr. 812765 din 13.11.2003 care este semnată de Zubovic Hronislav și confirmă cu certitudine că a primit grâul; factura de expediție seria CP nr. 812764 din 13.11.2003 care este semnată de Zubovic Hronislav și confirmă cu certitudine că a primit grâul, factura de expediție seria CP nr. 812766 din 13.11.2003 care este semnată de Zubovic Hronislav și confirmă cu certitudine că a primit grâul l (f.d. 10-23, vol. I, f.d.17-30, V. VII), ceea ce confirmă cu certitudine că Okolișan Pavel prin înțelegere prealabilă cu directorul aceleași întreprinderi, Hronislav Zubovic având scopul însușirii ilicite a grâului, prin înșelăciune și abuz de încredere, ca reprezentant al întreprinderii cu Capital Străin „CLAS-S” SRL, au încheiat cu SRL „Maxi-Gheorg”, în persoana cet. Gheorghe Marian, contractul de vânzare-cumpărare cu nr.102 din 05.11.2003, prin care SRL „Maxi- Gheorg” s-a obligat să livreze către „CLAS-S” SRL o cantitate de 988 tone de grâu contra sumei de bani în mărime de 4200 lei/tona, cu termenul de achitare până la 30.11.2003, în perioada de 11-13 noiembrie 2003, SRL „CLAS-S”, în persoana lui Pavel Okolișan, a procurat grâu de la SRL „Maxi-Gheorg”, iar grâul primit în cantitate de 214,421 tone, în sumă totală de 900.568,20 lei, a fost încărcat de la elivatorul din Bulboaca și transportat la moara din s. Ciocîlteni, r-1 Orhei;/

- prin **contractul din 12.09.2003 de vânzare- cumpărare a SRL “Clas-S” și actul de primire-predare a documentelor** (f.d.41-43, vol. I);

- prin **certificatul eliberat de directorul Marian Gheorghe și contabilul - șef Ivanov A. a SRL “Maxi-Gheorg”**, din care rezultă că SRL ”Clas-S” a achitat suma de 100 000 lei din suma de 900 568,20 lei, avînd o restanță de 800 568,20 lei pentru 214 tone grâu (f.d.62, vol. I);

- prin **informația IFS prin care se confirmă că la 31.03.2004 SRL “Clas-S” este declarată ca întreprindere “fantomă”** (f.d. 68, vol. I);

- prin **procesul-verbal de recunoaștere a persoanei după fotografie, din 17.01.2007**, prin care reprezentantul părții vătămate Marian Gheorghe l-a



recunoscut pe Okolișan Pavel Pavel (f.d. 159, vol. I) ca fiind persoana care a primit grîul;

- prin **procesul-verbal de recunoaștere a persoanei după fotografie, din 17.01.2007**, prin care reprezentantul părții vătămate Marian Gheorghe care l-a recunoscut pe Zubovic Hranislav (f.d. 160, vol. I) ca fiind persoana care a primit grîul;

- prin **procesul-verbal de recunoaștere a persoanei după fotografie, din 17.01.2007**, prin care martorul Carimova Olga l-a recunoscut pe Okolișan Pavel Pavel (f.d. 162, vol. I) ca fiind persoana care a primit grîul;

- prin **procesul-verbal de recunoaștere a persoanei după fotografie, din 17.01.2007**, prin care martorul Carimova Olga l-a recunoscut pe Zubovic Hranislav (f.d. 163, vol. I) ca fiind persoana care a primit grîul;

- prin **procesul-verbal de recunoaștere a persoanei după fotografie, din 17.01.2007**, prin care martorul Ivanov Aculina l-a recunoscut pe Okolișan Pavel Pavel (f.d. 164, vol. I) ca fiind persoana care a primit grîul;

- prin **procesul-verbal de recunoaștere a persoanei după fotografie, din 17.01.2007**, prin care martorul Ivanov Aculina l-a recunoscut pe Zubovici Hronislav (f.d. 165, vol. I) ca fiind persoana care a primit grîul;

- prin **procesul-verbal de recunoaștere a persoanei după fotografie, din 17.01.2007**, prin care martorul Prisac Maria l-a recunoscut pe Zubovic Hronislav (f.d. 167, vol. I) ca fiind persoana care a primit grîul;

- prin **procesul-verbal de recunoaștere a persoanei după fotografie, din 17.01.2007**, prin care martorul Prisac Maria l-a recunoscut pe Okolișan Pavel (f.d. 168, vol. I) ca fiind persoana care a primit grîul;

- prin **procesul-verbal de recunoaștere a persoanei după fotografie, din 17.01.2007**, prin care martorul Andronic Vera l-a recunoscut pe Okolișan Pavel (f.d. 169, vol. I) ca fiind persoana care a primit grîul;

- prin **procesul-verbal de recunoaștere a persoanei după fotografie, din 17.01.2007**, prin care martorul Andronic Vera l-a recunoscut pe Zubovic Hronislav (f.d. 170, vol. I) ca fiind persoana care a primit grîul;

- prin **procesul-verbal de recunoaștere a persoanei după fotografie, din 17.01.2007**, prin care martorul Atamaniuc Serghei l-a recunoscut pe Zubovic Hronislav (f.d. 171, vol. I) ca fiind persoana care a primit grîul;

- prin **procesul-verbal de recunoaștere a persoanei după fotografie, din 17.01.2007**, prin care martorul Atamaniuc Serghei l-a recunoscut pe Okolișan Pavel (f.d. 172, vol. I) ca fiind persoana care a primit grîul;

- prin **procesul-verbal de recunoaștere a persoanei după fotografie, din 17.01.2007**, prin care martorul Vîrcolici Mihail l-a recunoscut pe Okolișan Pavel (f.d. 178, vol. I) ca fiind persoana care a primit grîul;

- prin **procesul-verbal de recunoaștere a persoanei după fotografie**, din 17.01.2007, prin care martorul Donici Ion l-a recunoscut pe Okolișan Pavel (f.d. 183, vol. I) ca fiind persoana care a primit grîul;
- prin **procesul-verbal de recunoaștere a persoanei după fotografie**, din 17.01.2007, prin care martorul Donici Ion l-a recunoscut pe Zubovici Hronislav (f.d. 183, vol. I) ca fiind persoana care a primit grîul.

*Colegiul Penal, audiind participanții la proces, verificînd prin prisma art. 101 Cod de procedură penală probele administrate la etapa de urmărire penală, cercetare judecătorească în prima instanță și verificate în instanța de apel, constată că se demonstrează cert vinovăția lui Okolișan Pavel în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 al. (5) Cod penal după semnele calificative-escrocheria, adică **dobîndirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune sau abuz de încredere în proporții deosebit de mari**.*

**5.3.** Colegiul Penal consideră că instanța de fond a ajuns la soluția eronată de a achita inculpatul Okolișan Pavel de sub învinuirea adusă în baza art. 190 al. (5) Cod penal pe motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii incriminate.

În acest sens, Colegiul penal reține că **obiectul juridic special al escrocheriei** are un caracter complex. Astfel, obiectul juridic principal al acestei infracțiuni îl formează relațiile sociale cu privire la posesia asupra bunurilor mobile. Obiectul juridic secundar al escrocheriei îl constituie relațiile sociale cu privire la libertatea manifestării de voință și minimul necesar de încredere.

**Obiectul material** al infracțiunii de **escrocherie** este format din bunurile care au o existență materială, sunt create prin munca omului, dispun de valoare materială și cost determinat, fiind bunuri mobile și străine pentru făptuitor.

**Latura obiectivă** a infracțiunii prevăzute la art. **190 Cod penal** al RM are următoarea structură: 1) fapta prejudiciabilă alcătuită din două acțiuni (inațiuni): a) acțiunea principală, care constă în dobîndirea ilicită a bunurilor altei persoane, acțiunea de sustragere a lor; b) acțiunea sau inacțiunea adiacentă, care constă, în mod alternativ, în înșelăciune sau în abuz de încredere; 2) urmările prejudiciabile sub forma prejudiciului patrimonial efectiv; 3) legătura de cauzalitate dintre fapta prejudiciabilă și urmările prejudiciabile.

În art. 190 Cod penal noțiunea „dobîndire ilicită” are sensul autentic de „sustragere”. Nu există nici un temei de a afirma că escrocheria nu este o infracțiune săvârșită prin sustragere.

Prin intermediul înșelăciunii sau al abuzului de încredere făptuitorul exercită o influențare psihică asupra conștiinței și voinței victimei care, ca și cum cedînd bunurile sale făptuitorului, presupune în mod eronat că ultimul este îndreptățit a le

lua. În astfel de situații nu se pune la îndoială că se lezează libertatea manifestării de voință, concretizată în facultatea persoanei de a adopta, în mod nestingherit, decizii privind dispunerea de bunurile care se află în posesia sa. Deși, în aparență, victima își transmite bunurile benevol către făptuitor, aceasta nu este decât o „prezentare scenică” făcută cu scopul de a demonstra celor din urmă (deseori, inclusiv „martorilor oculari” care fac parte din același grup infracțional) caracterul „legitim” al tranzacției efectuate.

Prin *înșelăciune* se înțelege dezinformarea conștientă a victimei, care constă în prezentarea vădit falsă a realității (înșelăciunea activă) sau în trecerea sub tăcere a realității, când sunt ascunse faptele și circumstanțele care trebuie comunicate în cazul săvârșirii cu bună-credință și în conformitate cu legea a tranzacției patrimoniale (înșelăciunea pasivă).

În ipoteza *abuzului de încredere*, făptuitorul exploatează raporturile de încredere care s-au stabilit între el și victimă. Ultima este, de regulă, proprietarul sau administratorul unei anumite mase patrimoniale. De regulă, raporturile de încredere decurg din încheierea unor convenții de drept civil (mandat, depozit, asigurare, comision, administrare fiduciară etc.) sau din alte fapte juridice. În alte cazuri, aceste raporturi se creează pe fondul atitudinii de colegialitate, prietenie, afecțiune între făptuitor și victimă, atitudine care, de multe ori, este artificial creată și susținută, timp îndelungat, prin eforturile făptuitorului.

**Latura subiectivă** a infracțiunii de escrocherie se manifestă, în primul rând, prin vinovăție sub formă de intenție directă. De asemenea, la calificarea faptei este obligatorie stabilirea scopului special - a scopului de cupiditate.

**Subiectul** infracțiunii specificate la art.190 Cod penal al RM este persoana fizică responsabilă care la momentul săvârșirii infracțiunii a atins vârsta de 14 ani (în ipoteza faptelor prevăzute la alin. (2) și (3). În celelalte cazuri, vârsta minimă a răspunderii penale este de 16 ani.

Analizând circumstanțele speței și cele expuse supra, Colegiul Penal atestă că în acțiunile lui Okolișan Pavel se regăsesc toate elementele constetutive ale infracțiunii de escrocherie, versiunea apărării potrivit căreia Okolișan Pavel nu a comis dobândirea ilicită a bunurilor persoanei juridice SRL “Max-Gheorg” reprezentând doar o strategie de eschivare a inculpatului de la răspundere penală.

**5.4. Colegiul Penal constată că s-a dovedit cu certitudine că Okolișan Pavel Pavel, la 05.11.2003, având scopul însușirii ilicite a bunurilor altei persoane, prin înșelăciune și abuz de încredere, activând în funcția de reprezentant al întreprinderii cu Capital Străin „CLAS-S” SRL, cu sediul în mun. Chișinău, str. Mesager 9, prin înțelegere prealabilă cu directorul aceleiași întreprinderi, Zubovic Hranislav, au încheiat cu SRL „Maxi-Gheorgh”, în persoana lui Marian Gheorghe, cu sediul în mun. Chișinău, str. Columna 91, contractul de vânzare-cumpărare cu nr. 102, prin care SRL „Maxi-Gheorgh” s-a obligat să livreze către**

*“CLAS-S” SRL o cantitate de 988 tone de grâu, contra sumei de bani în mărime de 4200 lei/tona, cu termenul de achitare până la 30.11.2003. În vederea realizării acțiunilor sale criminale, în perioada de 11-13 noiembrie SRL ”CLAS-S”, în persoana lui Okolișan Pavel, a procurat grâu de la SRL “Maxi-Gheorgh”, iar grâul primit în cantitate de 214,421 tone, în sumă totală de 900 568, 20 lei, a fost încărcat de la elevatorul din s. Bulboaca și transportat la moara din Ciocîlteni, r-ul Orhei. Continuându-și acțiunile criminale, pentru a inspira credibilitate, a achitat SRL „Maxi-Gheorgh”, în numerar doar suma de 100.000 lei, achitarea sumei restante pe parcursul lunii noiembrie 2003, însă, eschivîndu-se cu rea voință de la achitarea sumei restante, a dispărut cu grîul primit într-o direcție necunoscută, cauzând părții vătămate, SRL “Maxi-Gheorgh”, un prejudiciu în proporții deosebit de mari, în sumă totală de 800.568,20 lei.*

Colegiul Penal apreciază critic argumentul instanței de fond precum că între Okolișan Pavel și SRL “Maxi-Gheorgh” a fost încheiat un raport juridic civil, motiv pentru care litigiile apărute nu urmau a fi soluționate pe cale penală. Or, s-a demonstrat cu certitudine că Okolișan Pavel a prejudiciat relațiile sociale cu privire la posesia asupra bunurilor mobile și cu privire la libertatea manifestării de voință și minimul necesar de încredere.

*Totodată, Colegiul Penal, analizînd declarațiile **reprezentantului părții vătămate SRL „Max Gheorg”, Marian Gheorghe**, consideră că acestea sunt veridice, consecvente, consecutive pe tot parcursul procesului penal, atât în cadrul urmăririi penale cît și în instanța de judecată, care coroborează cu declarațiile martorilor Vîrcolici Efîm și Atamaniuc Serghei și probelor scrise nominalizate mai sus, și dovedesc cu certitudine că Okolișan Pavel a primit grâul în cantitate de 214,421 tone, în sumă totală de 900 568, 20 lei, însă s-a eschivat cu rea-voință de la achitarea sumei restante de 800.568,20 lei, a dispărut cu grîul primit într-o direcție necunoscută, cauzând părții vătămate, SRL “Maxi-Gheorgh”, un prejudiciu în proporții deosebit de mari, în sumă totală de 800.568,20 lei.*

Astfel, Colegiul Penal consideră că în acțiunile lui Okolișan Pavel se regăsește latura obiectivă a infracțiunii de escrocherie, din următoarele considerente. În ședința instanței de fond inculpatului Okolișan Pavel a recunoscut faptul că a semnat din numele ÎCS “Class-S” SRL contractul nr. 102 din 05.11.2003 și a celor trei facturi de expediție în baza cărora a primit cantitatea de grîu, astfel încît nu poate fi pus la dubii existența raportului juridic încheiat între Okolișan Pavel din numele ÎCS “Class-S” SRL și SRL “Maxi-Gheorgh” semnat în persoana lui Atamaniuc Serghei (f.d. 8, vol. I). În acest context, se respinge argumentul apărării precum că contractul nominalizat nu poate fi apreciat ca probă veridică, deoarece nu este prezentat în original, or, nu este indispensabilă prezentarea acestora în original, atîta timp cît inculpatul însuși recunoaște existența contractului și semnarea de către el a acestui contract.

Colegiul Penal accentuează că în baza informației parvenite de la IFS, se confirmă că la 31.03.2004 SRL “Clas-S” este declarată ca întreprindere “fantomă” (f.d. 68, vol. I). Prin urmare, la momentul încheierii contractului nr. 102 din 05.11.2003, Okolișan Pavel nu avea intenția de a achita suma integrală în mărime de 900 568, 20 lei necesară pentru procurarea celor 214,421 tone de grâu. Instanța de apel reține faptul că ÎCS „Class-S” SRL a fost utilizată de către Okolișan Pavel drept instrument pentru consumarea escrocheriei săvârșite de către acesta, ceea ce rezultă din informația eliberată de către IFS care se confirmă că la data de 31.03.2004, adică peste 5 luni după săvârșirea infracțiunii ÎCS „Class- SRL este declarată ca întreprindere fantomă, ceea ce înseamnă că scopul special al infracțiunii rezultă din primirea bunurilor cu condiția îndeplinirii unui angajament, unde, inculpatul, încă la momentul intrării în stăpânire asupra grâului, urmărea scopul sustragerii fără a-și onora angajamentul asumat de achitare a prețului grâului. Iar faptul că a achitat inițial suma de 100 000 lei demonstrează tendința de a induce în eroare vigilența reprezentanților părții vătămate și a câștiga încrederea acestora, pentru ca ulterior să primească întreaga cantitate de grâu și să dispară, fără a achita suma necesară, dar și fără a întoarce grâul părții vătămate. Astfel, în acțiunile inculpatului Okolișan Pavel se regăsește latura subiectivă a infracțiunii de escrocherie, care se manifestă prin intenție directă și scop de cupiditate. Totodată, Colegiul Penal atrage atenția că semnăturile aplicate de către inculpat pe facturile fiscale (f.d. 72-74, vol. VIII) se deslușesc cu greu, fiind utilizat de către Okolișan Pavel un pix special care oferă un aspect confuz și vag semnăturii nominalizate, intenția de dezinformare conștientă a victimei existând deja la momentul încheierii raportului juridic.

Totodată, instanța reține că la momentul ridicării grâului administrația SRL “Maxi Gheorg” a interzis predarea acestuia firmei inculpatului, deoarece ultimul nu și-a onorat obligațiunea de plată, în urma căreia Okolișan Pavel a adus la sediul întreprinderii suma de 100 000 lei, fapt pe care inculpatul îl confirmă personal că a achitat suma de 100000 lei, însă explică că banii au fost achitați cu titlu de preț pentru un contract de achiziție a fasolelor.

Colegiul Penal apreciază critic și declarative fără support probant afirmațiile inculpatului Okolișan Pavel că a achitat la sediul întreprinderii suma de 100 000 lei, cu titlu de preț pentru un contract de achiziție a fasolelor deoarece nu a prezentat instanței nici o probă în acest sens, că ar fi existat vre-un contract de procurare a fasolelor de la partea vătămată, iar conform corespondenței întreprinderii, atât pe parcursul urmăririi penale și cercetării judecătorești, un astfel de contract privind achiziția fasolelor nu s-a adevărit, deoarece așa contract nu există, precum nici nu este anexat la materialele cauzei, ceea ce infirmă declarațiile inculpatului.

Colegiul Penal consideră ca fiind indubitabilă săvârșirea de către Okolișan Pavel a infracțiunii de escrocherie, fapt adevărit prin procesele-verbale de recunoaștere a persoanei după fotografie: *prin procesul-verbal de recunoaștere a persoanei după fotografie, din 17.01.2007, prin care Marian Gheorghe l-a recunoscut pe Okolișan Pavel Pavel (f.d. 159, vol. I); prin procesul-verbal de recunoaștere a persoanei după fotografie, din 17.01.2007, prin care martorul Carimova Olga l-a recunoscut pe Okolișan Pavel Pavel (f.d. 162, vol. I); prin procesul-verbal de recunoaștere a persoanei după fotografie, din 17.01.2007, prin care martorul Ivanov Aculina l-a recunoscut pe Okolișan Pavel Pavel (f.d. 164, vol. I); prin procesul-verbal de recunoaștere a persoanei după fotografie, din 17.01.2007, prin care martorul Prisac Maria l-a recunoscut pe Okolișan Pavel (f.d. 168, vol. I); prin procesul-verbal de recunoaștere a persoanei după fotografie, din 17.01.2007, prin care martorul Andronic Vera l-a recunoscut pe Okolișan Pavel (f.d. 169, vol. I); prin procesul-verbal de recunoaștere a persoanei după fotografie, din 17.01.2007, prin care martorul Atamaniuc Serghei l-a recunoscut pe Okolișan Pavel (f.d. 172, vol. I); prin procesul-verbal de recunoaștere a persoanei după fotografie, din 17.01.2007, prin care martorul Vîrcolici Mihail l-a recunoscut pe Okolișan Pavel ca persoană de la care s-a înțeles să procure grîul de la elevator cu prețul de 2 lei kg. (f.d. 178, vol. I); procesul-verbal de recunoaștere a persoanei după fotografie, din 17.01.2007, prin care martorul Donici Ion l-a recunoscut pe Okolișan Pavel (f.d. 183, vol. I).*

Astfel, ***martorul Vîrcolici Efim***, audiat în cadrul instanței de fond și instanței de apel, confirmă că în luna septembrie 2003 a fost telefonat de către o persoană necunoscută care s-a numit „Pavel”, și a propus să livreze grîu la un preț convenabil. S-au înțeles că el cu transportul propriu să plece la Bulboaca și să primească grîul. A închiriat mai multe camioane de la SRL „AVICOLA”, care au plecat la elevatorul din Bulboaca, unde a fost prezent inculpatul Okolișan Pavel cu încă o persoană care dirijau cu încărcarea mașinilor cu grîu. Timp de două zile a primit aproximativ 200 tone de grîu. Marfa a fost transportată în baza facturilor fiscale de la „Clas-S” la moara din s. Ciocîlteni. A doua zi după ce au descărcat grîul a venit inculpatul *Okolișan Pavel*, care s-a prezentat drept Pavel care a declarat că grîul este de semințe și a ridicat prețul, la ce, el a refuzat să procure grîul. Ulterior, marfa a fost ridicată înapoi. Inculpatul s-a prezentat ca director al întreprinderii. De asemenea, vinovăția inculpatului se confirmă și prin declarațiile martorului Atamaniuc Serghei nominalizate mai sus.

Instanța de apel menționează că prima instanță neîntemeiat a apreciat critic declarațiile reprezentantului părții vătămate Marian Gheorghe, care au fost administrate în conformitate cu legislația procesual penală în vigoare, au fost date aceleași declarații atât în cadrul urmăririi penale, cît și în ședința de judecată, fiind consecutive, consecvente și uniforme, și care a declarat că a fost înșelat de

inculpat. Aceasta rezultă din faptul că grîul de semințe eliberat inculpatului Okolișan Pavel la prețul unui kg. de 4,20 lei a fost transportat la o moară pentru a fi vîndut la prețul de 2 lei kg., la un preț de două ori mai mic, fapte confirmate în ședință de către martorul Vîrcolici Efim, din care urma să fie făcută făină, ceea ce din punct de vedere economic nu este rentabil, deoarece făina este mai ieftină ca grîul de semințe. De aici rezultă și intenția inițială a inculpatului Okolișan Pavel de a nu achita grîul primit de la SRL „Maxi-Gheorg”.

Din probele administrate și examinate în ședința de judecată rezultă cu certitudine că inculpatul Okolișan Pavel a realizat latura obiectivă a infracțiunii incriminate, și a știut despre intențiile lui Zubovici Hronislav, acționînd împreună cu el și avînd o intenție unică - de a dobîndi ilicit bunurile altei persoane, în cazul dat grîul de la SRL „Maxi-Gheorg”, fără a achita costul acestuia. Iar după primirea grîului atît Zubovici Hronislav, cît și Okolișan Pavel nu au fost de găsit pentru ca să achite grîul primit dar s-au eschivat de la plată și de la organul de urmărire penală, ultimul fiind extrădat Republicii Moldova pentru a fi tras la răspundere penală.

Colegiul Penal consideră că vinovăția lui Okolișan Pavel în comiterea infracțiunii de escrocherie este dovedită cu certitudine în baza ansamblului de probe pertinente, concludente și veridice analizate supra, fiind demonstrat incontestabil că Okolișan Pavel a dobîndit ilicit bunurile SRL “Maxi Gheorg” prin înșelăciune sau abuz de încredere, cauzînd un prejudiciu în proporții deosebit de mari, în mărime de 800 568, 20 lei, motiv pentru care instanța de apel **îl recunoaște vinovat pe Okolișan Pavel Pavel în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod Penal al Republicii Moldova.**

*Nerecunoașterea vinei de către inculpat, instanța de apel o apreciază ca o metodă de apărare, de eschivare de la răspundere penală și un drept de a nu se autoîncrimina garantat de art. 66 Cod de procedură penală și art. 6 CEDO, or persoana care pe parcursul procesului penal are calitatea procesuală de inculpat nu poate fi urmărit pentru depunerea declarațiilor false sau refuzul de a face declarații și nu poate fi calificată ca circumstanță agravantă la stabilirea pedepsei penale deoarece este un drept a-l său, iar vinovăția lui trebuie să fie dovedită de către acuzatorul de stat prin probe.*

**5.5. Colegiul Penal reține că în baza art. 61 Codului penal, (1) Pedeapsa penală este o măsură de constrîngere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului ce se aplică de instanțele de judecată, în numele legii, persoanelor care au săvîrșit infracțiuni, cauzînd anumite lipsuri și restricții drepturilor lor. (2) **Pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvîrșirii de noi infracțiuni atît din****

**partea condamnaților, cât și a altor persoane.** Executarea pedepsei nu trebuie să cauzeze suferințe fizice și nici să înjosească demnitatea persoanei condamnate.

Conform art. 75 Codului penal, (1) Persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a prezentului cod și în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a prezentului cod. *La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.*

Totodată, instanța de apel precizează că în conformitate cu pct. 3 al Hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 8 din 11.11.2013 cu privire la unele chestiuni ce vizează individualizarea pedepsei penale, *în conformitate cu principiul individualizării pedepsei (art.7 CP) în coroborare cu criteriile generale de individualizare a pedepsei inserate la art.75 alin.(1) CP, instanța de judecată aplică pedeapsă luînd în considerare caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, motivul și scopul celor comise, persoana celui vinovat, caracterul și mărimea daunei prejudiciabile, circumstanțele ce atenuează sau agravează răspunderea, ținîndu-se cont de influența pedepsei aplicate asupra corectării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.*

În același context, pct. 11 al Hotărârii nominalizate statuează că *instanțele de judecată trebuie să studieze multilateral, în deplină măsură și obiectiv, toate circumstanțele și datele care caracterizează atît negativ, cât și pozitiv persoana inculpatului și care au o importanță esențială pentru stabilirea categoriei și mărimii pedepsei.*

Instanța de apel la individualizarea, stabilirea categoriei și termenului pedepsei inculpatului Okolișan Pavel ține cont de prevederile art. 6, 7, 16, 61, 75, 76, 77, 78-79 Cod penal, ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite – inculpatul a comis infracțiuni care fac parte din categoria infracțiunilor deosebit de grave conform prevederilor art. 16 Cod penal, de motivul acesteia - scopul de cupiditate, de personalitatea inculpatului care anterior nu a fost condamnat, la evidența medicului narcolog și psihiatru nu se află, de circumstanțe atenuante - nu au fost stabilite, de circumstanța agravantă - nu au fost stabilite.

Colegiul Penal remarcă că pedeapsa este echitabilă și atunci cînd este capabilă de a contribui la realizarea altor scopuri ale pedepsei penale, cum ar fi corectarea condamnatului și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atît de către condamnat, precum, și de alte persoane. Ori, practica judiciară demonstrează că o pedeapsă



prea aspră generează apariția unor sentimente de nedreptate, jignire, înrăire și de neîncredere în lege, fapt ce poate duce la consecințe contrare scopului urmărit. De asemenea, o pedeapsă prea blândă generează dispreț față de ea și nu este suficientă nici pentru corectarea infractorului și nici pentru prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni.

Din considerentele nominalizate, Colegiul Penal stabilește inculpatului Okolișan Pavel ***pedeapsa în formă de 9 (nouă) ani închisoare cu privarea de dreptul de a ocupa și de a exercita activități legate de gestionarea mijloacelor bănești pe un termen de 5 (cinci) ani***, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip închis, considerînd că această pedeapsă este echitabilă și va atinge scopul legii penale de corectare a condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atît din partea condamnatului, cît și a altor persoane.

**5.6.** În cadrul procesului penal SRL “Maxi Gheorg” a înaintat acțiune civilă, *solicitînd încasarea sumei de 800 568, 20 lei cu titlu de prejudiciu material, încasarea dobînzilor de întîrziere în conformitate cu prevederile art. 619 Cod civil al RM în mărime de 1 285 657, 57 lei, a penalităților în mărime de 720 511, 28 lei și a prejudiciului moral în mărime de 200 000 lei (f.d. 1, vol. VIII).*

Potrivit apelului declarat de partea vătămată SRL “Maxi Gheorg” și Marian Gheorghe, se solicită admiterea integrală a acțiunii civile nominalizate.

Colegiul Penal amintește că în conformitate cu art. 219 Cod de procedură penală (1) Acțiunea civilă în procesul penal poate fi intentată la cererea persoanelor fizice sau juridice cărora le-au fost cauzate prejudicii materiale, morale sau, după caz, le-a fost adusă daună reputației profesionale nemijlocit prin fapta (acțiunea sau inacțiunea) interzisă de legea penală sau în legătură cu săvîrșirea acesteia. (2) Persoanele fizice și juridice cărora le-a fost cauzat prejudiciu nemijlocit prin acțiunile interzise de legea penală pot înainta o acțiune civilă privitor la despăgubire prin: 1) restituirea în natură a obiectelor sau a contravalorii bunurilor pierdute ori nimicite în urma săvîrșirii faptei interzise de legea penală.

În același context, potrivit art. 221 Cod de procedură penală (2) Acțiunea civilă se înaintează față de bănuît, învinuit, inculpat, față de o persoană necunoscută care urmează să fie trasă la răspundere sau față de persoana care poate fi responsabilă de acțiunile învinuitului, inculpatului.

Colegiul Penal reține că potrivit art. 1398 Cod civil (1) Cel care acționează față de altul în mod ilicit, cu vinovăție este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, și prejudiciul moral cauzat prin acțiune sau omisiune. (2) Prejudiciul cauzat prin fapte licite sau fără vinovăție se repară numai în cazurile expres prevăzute de lege. (3) O altă persoană decît autorul prejudiciului este obligată să repare prejudiciul numai în cazurile expres prevăzute

de lege. (4) Prejudiciul nu se repară dacă a fost cauzat la rugămintea sau cu consimțământul persoanei vătămate și dacă fapta autorului nu vine în contradicție cu normele de etică și morală.

Colegiul Penal atrage atenția că în speță calitatea de partea vătămată o are SRL “Maxi Gheorg”, persoana juridică căreia i-a fost cauzat prejudiciul în mărime de 800 568, 20 lei. Marian Gheorghe reprezintă persoana juridică în calitate de reprezentant - administrator al acesteia, căreia i s-a cauzat prejudiciul și ale cărei interese au fost lezate prin comiterea infracțiunii de escrocherie de către Okolișan Pavel. Colegiul penal reține că Marian Gheorghe, în calitate de persoană fizică, nu poate pretinde la încasarea prejudiciului material și moral ca persoană fizică, or, prin comiterea infracțiunii de escrocherie de către Okolișan Pavel a fost cauzat prejudiciu material SRL “Maxi Gheorg” și nu persoanei fizice Marian Gheorghe, motiv pentru care Colegiul Penal respinge ca nefondat apelul declarat de partea vătămată Marian Gheorghe împotriva sentinței Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 20.12.2012.

În aceeași ordine de idei, ținând cont de faptul că cel care acționează față de altul în mod ilicit, cu vinovăție este obligat să repare prejudiciul patrimonial, Colegiul Penal admite apelul declarat de SRL „Maxi Gheorg” și dispune încasarea din contul lui Okolișan Pavel Pavel în beneficiul SRL „Maxi Gheorgh” cu titlu de prejudiciu material suma de 800 568 (opt sute mii cinci sute șaiszeci și opt) lei 20 bani. Totodată, se admit în principiu pretențiile înaintate de SRL „Maxi Gheorgh” privind încasarea dobânzilor de întârziere și penalităților de întârziere, urmînd ca asupra cuantmului să hotărască instanța civilă, deoarece în instanța de apel nu au fost prezentate careva probe care ar justifica pretențiile de încasare a dobânzilor de întârziere și penalităților și mărimea acestora.

Colegiul Penal reiterează că Marian Gheorghe nu are calitatea de parte vătămată în speță, fiind doar reprezentant al părții vătămate SRL „Maxi-Gheorg”. Astfel, Colegiul Penal respinge pretenția privind încasarea de la Okolișan Pavel Pavel în beneficiul lui Marian Gheorghe a prejudiciului moral, ca fiind neîntemeiată, or, în cadrul comiterii infracțiunilor de sustragere legea nu prevede achitarea prejudiciului moral, restituirea prejudiciului material constituind o satisfacție echitabilă pentru partea vătămată în acest sens, iar încasarea prejudiciului moral în beneficiul unei persoane juridice nu este prevăzută de legislație. Dat fiind că infracțiunea de escrocherie face parte din categoria infracțiunilor de sustragere, iar Marian Gheorghe nu poate avea calitateta de parte vătămată în prezenta cauză penală, Colegiul Penal consideră pretenția de încasare a prejudiciului moral în beneficiul lui Marian Gheorghe, ca fiind nefondată și neîntemeiată.

Generalizînd aspectele invocate, Colegiul Penal concluzionează că este necesar de a respinge ca nefondat apelul declarat de partea vătămată Marian Gheorghe împotriva sentinței Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 20.12.2012, de a admite apelurile declarate de procurorul în Procuratura sec. Buiucani mun. Chișinău, Cernalev Veaceslav și de reprezentantul părții vătămate și părții civile SRL „Maxi Gheorgh” împotriva sentinței Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 20.12.2012, de a casa sentința și a pronunța o nouă hotărîre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care îl recunoaște vinovat Okolișan Pavel Pavel în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod Penal al Republicii Moldova și în baza acestei legi îi numește pedeapsa în formă de 9 (nouă) ani închisoare cu privarea de dreptul de a ocupa și de a exercita activități legate de gestionarea mijloacelor bănești pe un termen de 5 (cinci) ani, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip închis, de a încasa din contul lui Okolișan Pavel Pavel în beneficiul SRL „Maxi Gheorgh” cu titlu de prejudiciu material suma de 800 568 (opt sute mii cinci sute șazeci și opt) lei 20 bani, de a admite în principiu pretențiile înaintate de SRL „Maxi Gheorgh” privind încasarea dobânzilor de întârziere și penalităților de întârziere, urmînd ca asupra cuantmului să hotărască instanța civilă și de a respinge pretenția privind încasarea de la Okolișan Pavel Pavel în beneficiul lui Marian Gheorghe a prejudiciului moral ca fiind neîntemeiată.

În conformitate cu prevederile art. 415 alin. (1) pct. 1) lit. (c) și pct. (2), art. 418-419 Cod de procedură penală al RM, Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău –

### ***D E C I D E:***

Se respinge ca nefondat apelul declarat de partea vătămată Marian Gheorghe împotriva sentinței Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 20.12.2012.

Se admit apelurile declarate de procurorul în Procuratura sec. Buiucani mun. Chișinău, Cernalev Veaceslav și de reprezentantul părții vătămate și părții civile SRL „Maxi Gheorgh” împotriva sentinței Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 20.12.2012, casează sentința, pronunță o nouă hotărîre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, după cum urmează.

Se recunoaște vinovat **Okolișan Pavel Pavel** în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod Penal al Republicii Moldova și în baza acestei legi i se numește pedeapsa în formă de 9 (nouă) ani închisoare cu privarea de dreptul de a ocupa și de a exercita activități legate de gestionarea mijloacelor

bănești pe un termen de 5 (cinci) ani, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip închis.

Termenul ispășirii pedepsei lui Okolișan Pavel Pavel se va calcula de la momentul reținerii, incluzând în termenul executării pedepsei perioada aflării în stare de arest preventiv de la 17.01.2011 până la 11.02.2012.

Se încasează din contul lui Okolișan Pavel Pavel în beneficiul SRL „Maxi Gheorgh” cu titlu de prejudiciu material suma de 800 568 (opt sute mii cinci sute șaizeci și opt) lei 20 bani.

Se admite în principiu pretențiile înaintate de SRL „Maxi Gheorgh” privind încasarea dobânzilor de întârziere și penalităților de întârziere, urmînd ca asupra cuantmului să hotărască instanța civilă.

Se respinge pretenția privind încasarea de la Okolișan Pavel Pavel în beneficiul lui Marian Gheorghe a prejudiciului moral ca fiind neîntemeiată.

Decizia este susceptibilă de a fi pusă în executare din momentul adoptării, însă poate fi atacată cu recurs în Curtea Supremă de Justiție a RM în termen de 30 de zile de la pronunțarea deciziei motivate.

Decizia motivată va fi pronunțată în ședință publică la 24 decembrie 2015, orele 14.00.

***Președintele ședinței***      ***/semnătura/***  
***Judecător***                      ***/semnătura/***

***Rotarciuc Dina***  
***Ouș Ludmila***

***Judecător***                      ***/semnătura/***

***Babenco Borislav***

Copia corespunde cu originalul,  
Judecătorul

Ludmila Ouș

